

Zemědělská mistrovská škola Stříbro

1956 - 1960

Inventář

Číslo EL NAD: 1049
Evidenční číslo pomůcky: 158

Obsah

Úvod.....	3
I. Vývoj původce archivního souboru.....	3
II. Vývoj a dějiny archivního souboru.....	4
III. Archivní charakteristika archivního souboru.....	4
IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru.....	5
V. Záznam o uspořádání archivního souboru.....	5
Příloha č. 1 – Seznam použitých pramenů a literatury.....	6
Příloha č. 2 – Seznam použitých zkratk.....	7
Inventární seznam.....	8

Úvod

I. Vývoj původce archivního souboru

Na základě vládního usnesení ze dne 3. června 1952 a na základě reorganizace zemědělského školství vznikly přejmenováním nižších odborných škol zemědělské mistrovské školy (dále jen ZMŠ).

Ministerstvo zemědělství (dále jen MZe) po dohodě s Ministerstvem školství, věd a umění stanovilo, že uchazeči ke studiu na jednoletých a dvouletých mistrovských školách se po dvouleté praxi v zemědělství mohou přihlašovat ke studiu těchto škol až do 31. srpna 1952 (viz Oběžník ministerstva zemědělství ze dne 2. července 1952, č. j. 74 089/52, Přijímání žactva do mistrovských zemědělských škol publikovaný ve Věstníku Ministerstva školství, věd a umění roč. VIII (1952), str. 285).

Zemědělské mistrovské školy byly jednoleté až dvouleté. Tyto školy měly přijímat především uchazeče z rodin drobných a středních rolníků a dělníků ve věku od 17 do 40 let, kteří úspěšně dokončili školu II. stupně (střední školu) a prošli alespoň dvouletou praxí v zemědělské výrobě. Přípravovaly pro zemědělství kvalifikované pracovníky, vyškolené po politické i odborné stránce tak, aby tito byli schopni řídit a organizovat zemědělskou výrobu, samostatně pracovat v provozu jednotných zemědělských družstev, strojních traktorových stanic a československých státních statků a ostatních zemědělských závodů a podle potřeby obsazovat i nižší technické funkce. Tyto školy také organizovaly a poskytovaly různé odborné kurzy, instruktáže a besedy, v nichž byli zemědělci seznamováni s nejnovějšími způsoby a postupy zemědělské výroby.

Plán studia byl týdenní. Školní rok na ZMŠ trval u jednoletých 34 nebo 40 týdnů (8 nebo 10 měsíců), u dvouletých 16 nebo 20 měsíců. Z toho připadalo 25 týdnů na teorii, 6 týdnů na studijní praxi, 2 týdny na pololetní a na závěrečné zkoušky. Prázdniny během roku trvaly 1 týden. Výrobní výcvik na mistrovských školách nebyl, protože žáci přešli z praxe. Školní rok trval od 1. září nebo od 1. listopadu do 30. června.

Pololetní zkoušky se skládaly ze zkoušek písemných a ústních. Písemné zkoušky se konaly ze všech předmětů, pokud u nich nebyly předepsány písemné práce během pololetí. Ústní zkoušky se konaly ze všech předmětů, vyjma praxe. Závěrečné zkoušky absolvovali žáci jednoletých i dvouletých mistrovských škol před zkušební komisí. Účelem závěrečné zkoušky bylo zjistit, zda je žák prakticky a odborně připraven vykonávat funkci mistra svého oboru zemědělské velkovýroby. Závěrečná zkouška se skládala z písemné práce, z domácí odborné (praktické) zkoušky a ze závěrečné ústní zkoušky. Podle výsledků závěrečné zkoušky doporučila komise absolventy na příslušný pracovní úsek (obor).

Dvouleté zemědělské mistrovské školy byly rozděleny podle vládního usnesení ze dne 3. června 1952 na mechanizační, zahradnicko-ovocnářské, vinařské, chmelařské, pro pěstování prádlných rostlin, pro pěstování teplomilných rostlin. Jednoleté mistrovské školy pak byly rozděleny na školy pěstivelské, chovatelské, drůbežářské, včelařské, mechanizační, pícninářské a rybářské.

Z důvodu malého počtu uchazečů o studium na školách tohoto typu byla činnost škol postupně zastavena. Na základě výnosu MŠ ze dne 27. května 1969, čj. 19228/69-II/4 o zřízení odborných škol zemědělských a lesnických (č. 11/1969 Věstníku MŠ a MK), byly první ročníky těchto škol otevřeny naposledy ve školním roce 1969/1970, takže jejich činnost

byla ukončena koncem školního roku 1970/1971.

Zemědělské mistrovské školy působily na zemědělce svého obvodu i jinak. Protože v době, kdy byly zřízeny zimní školy zemědělské mládeže, nebyl o zemědělské školy mistrovské (zejména oboru pěstitelského a chovatelského) náležitý zájem a kapacita školních budov nebyla plně využita, byly zimní školy ve velké míře zřizovány právě při mistrovských školách. A také proto bylo ve stanovách mistrovských škol z roku 1956 vytyčeno jako jejich úkol, že řídí, kontrolují a po pedagogické a hospodářské stránce zajišťují zimní školy zemědělské mládeže ve svém obvodu. Tuto funkci plnily až do zrušení zimních škol zemědělské mládeže v roce 1958.

Zimní školy zemědělské mládeže vznikly na základě výnosu ministerstva zemědělství ze dne 27. 8. 1954, č. 176.828/54-228. Byly určeny pro odborné vzdělávání mládeže, která dokončila základní školní docházku, pracovala v zemědělství a nebyla zařazena do přípravy v učebním oboru. Tyto školy byly zřizovány na návrh zemědělské správy rady KNV v každém okrese, a to v budovách jiných škol, především již fungujících zemědělských škol. Zimní školy byly dvouleté, vyučování v nich probíhalo od 1. listopadu do 30. dubna. Zájem o tyto školy byl značný, ihned ve školním roce 1954/1955 jich bylo otevřeno v českých zemích 441, výnos MZe č. 100/1954 Věstníku MZe o zřízení a rozmístění zimních škol zemědělské mládeže (čj. 222-241.481/54 ze dne 29. 10. 1954). Zimní školy měly po celou dobu své existence významnou výchovnou a vzdělávací úlohu. Měly pomáhat budovat výrobní vztahy na vesnici a zvyšovat stávající kvalifikační úroveň rolníků, sdružujících se postupně v jednotlivých zemědělských družstev. Zrušeny byly v roce 1958 výnosem MZe č. 141/1958 Věstníku MZLH o zrušení zimních škol zemědělské mládeže (čj. 811-139.667/1958 ze dne 2. 7. 1958).

Kdy ve Stříbře zemědělská mistrovská škola vznikla není jasné, neboť se dochovaly pouze katalogy školy. Z nich není ani patrné, kdy škola zanikla ani další relevantní údaje k historii školy.

Učebními obory na škole byly: obor pěstitelský a obor chovatelský.

Ve školním roce 1956/1957 je jméno ředitele školy nečitelné, od roku 1957 – 1960 byl ředitelem školy František Boháček.

II. Vývoj a dějiny archivního souboru

Dochované písemnosti byly převzaty nynější Střední odbornou školou Stříbro. Tato škola předala písemnosti Státnímu okresnímu archivu Tachov 11. prosince 2006 (číslo přírůstku 25/2006).

III. Archivní charakteristika archivního souboru

V archivním souboru Zemědělská mistrovská škola Stříbro jsou uloženy pouze třídní katalogy z let 1957 – 1960 (ZMŠ) a třídní katalogy z let 1956 – 1958 (ZŠZM).

Při inventarizaci nebyly navrženy žádné písemnosti k vnitřní skartaci.

Písemnosti jsou kategorie II.

Jazykem archivního souboru je čeština.

Fyzický stav archivního souboru je dobrý.

Dochované písemnosti jsou uloženy v jednom kartonu.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru

Vzhledem k minimálnímu rozsahu archivního souboru je možné dochované archiválie využít velmi omezeně. Význam těchto archiválií vynikne v komparaci s ostatními zemědělskými školami na okrese a jen na základě probádání jejich souborů je možné si utvořit celkový obraz o regionální historii tohoto druhu škol.

V. Záznam o uspořádání archivního souboru a zpracování archivní pomůcky

Archivní soubor uspořádala a pomůcku sestavila Dana Bízová v lednu 2007 ve Státním okresním archivu Tachov.

V Tachově dne 14. 08. 2007

Dana Bízová

Příloha č. 1 – Seznam použitých pramenů a literatury

Zdeněk Černohorský, Dějiny zemědělské školství v Československu, Praha, 1980

Josef Pomezny, Zdeněk Zelinka, Zemědělské školství, Praha 1954

Věstník Ministerstva školství, věd a umění – ročník 1952

Věstník Ministerstva školství a Ministerstva kultury – ročník 1969

Věstník Ministerstva zemědělství a lesního hospodářství – ročník 1958

Příloha č. 2 – Seznam použitých zkratk

KNV – krajský národní výbor

MK – Ministerstvo kultury

MŠ – Ministerstvo školství

MZe – Ministerstvo zemědělství

MZLH – Ministerstvo zemědělství a lesního hospodářství

ZMŠ – zemědělská mistrovská škola

ZŠZM – zimní škola zemědělské mládeže

Inventární seznam

Zemědělská mistrovská škola**Úřední knihy**

1	Třídní katalog I. (chovatel)	1957 – 1958	K 1
2	Třídní katalog I., II. (pěstitel)	1957 – 1959	K 2
3	Třídní katalog I. (chovatel-pěstitel)	1959 – 1960	K 3
4	Třídní katalog I., II. (chovatel-pěstitel)	1958 – 1960	K 4

Zimní škola zemědělské mládeže**Úřední knihy**

5	Třídní katalog I., II.	1956 – 1957	K 5
6	Třídní katalog I.	1957 – 1958	K 6
7	Třídní katalog II.	1957 – 1958	K 7

Název archivu:	Státní okresní archiv Tachov
Název archivní pomůcky (archivního souboru):	Zemědělská mistrovská škola Stříbro
Značka archivního souboru:	ZMŠ Stříbro
Časový rozsah:	1956 – 1960
Počet evidenčních jednotek:	7 úředních knih
Počet inventárních jednotek:	7
Rozsah bm:	0,12
Stav ke dni:	14. 08. 2007
Archivní soubor zpracovala:	Dana Bízová
Pomůcku sestavila:	Dana Bízová
Počet stran:	10
Počet exemplářů:	6
Pomůcku schválil:	Mgr. Jan Edl